

ДӘРІСТІК КЕШЕН

Лекциялар курсының мазмұны

№1 Тақырып.Заманауи мемлекет тіршілігіндегі салықтардың ұғымы мен жалпы сипаттамасы, алатын орны. Салық құрамының құқықтық элементтері.

Дәріс мақсаты: Мемлекеттің салықтық қызметі туралы негізгі мәселелерді жан-жақты қарастыру.

Негізгі ұғымдар: Салық қызметі, мемлекеттік орган, салық органдары, мемлекеттік бюджет.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Заманауи мемлекет тіршілігіндегі салықтардың ұғымы.
2. Мемлекет тіршілігіндегі салықтардың ұғымы мен жалпы сипаттамасы, алатын орны.
3. Салық құрамының құқықтық элементтері
4. Мемлекеттің салықтық қызметі

Салық – мемлекеттік бюджетке заңды және жеке тұлғалардан белгілі бір мөлшерде түсетін міндетті төлемдер. Салықтар – шаруашылық жүргізуші субъектілердің, жеке тұлғалардың мемлекет пен екі арадағы мемлекеттік бюджет арқылы жүзеге асырылатын, қаржы қатынастарын сипаттайтын экономикалық санат. Салықтардың экономикалық мәні мынада: салықтар шаруашылық жүргізуші субъектілер мен халық табысының қалыптасуындағы қаржылық қатынастардың бір бөлігін білдіреді. Сондай-ақ шаруашылық жүргізуші субъектілер мен халық табысының белгілі бір мөлшерін мемлекет үлесіне жинақтап, жиынтықтаудың қаржылық қатынастарын көрсетеді. «Салық» ұғымымен «салық жүйесі» ұғымы тығыз байланысты. Мемлекетте алынатын салық түрлерінің, оның құру мен алудың нысандары мен әдістерінің, салық органдарының жиынтығы әдетте мемлекеттің салық жүйесін құрайды. Салықтардың, оларды төлеушілердің, салықтарды алу әдістерінің, салық жеңілдіктерінің

жиынтығының болатындығынан салық жүйелерінің әжептәуір күрделі үлгілері болуы мүмкін.

Салық мемлекетпен бірге пайда болып оның бір белгісі болғандықтан ол әрқашанда қаржылық саясатын жүргізуге міндетті. Сондықтан бұл іс-әрекеттерді жүзеге асыру бір-бірімен тығыз байланысты әр түрлі іс-әрекеттердің үйлескен жүйесімен анықталады. Бұл жүйе мемлекеттің қаржы жүйесін құрайды. Мемлекеттің бюджетінің көзінің ең басым көбі салықтар болғандықтан олардың құқықтық реттелінуінің маңызы өте зор. Салықтар тек қана мемлекеттің қаржы көзі болып табылмайды. Сонымен қатар экономиканың реттеуші құралы болып табылады. Сондықтан салықтық саясатты жүзеге асыру өте күрделі элементтердің үйлесімді біртұтастығы.

Салықтық қызметті ұйымдастыру мемлекеттік органдардың жүйесімен олардың құзыреттерінің шегімен анықталады. Мемлекеттік органдары: ҚР Парламенті; ҚР Президенті; ҚР Үкіметі; ҚР Қаржы министрлігі; ҚР министрлігі Салық комитеті; ҚР Қаржы министрлігі Салық комитетінің аумақтардағы салық органдары, олардың басқармалары мен бөлімдері; ҚР Кедендік бақылау Агенттігі, оның аумақтардағы органдары; Жергілікті мемлекеттік басқару органдары Мәслихаттар мен әкімдіктер. Осы құзыретті органдар арқылы мемлекет жүргізетін салық саясаты: маңызы, мән-жайы, құқықтық нысандары. Салықтардың әлеуметтік-экономикалық мәні мен мазмұны олар қарайтын функцияларда толық ашыла түседі. Қазіргі кезде салықтар фискалдық, реттеуші және қайта бөлу сияқты негізгі үш функцияны орындайды. Олардың әр қайсысы – осы қаржы санаттың ішкі қасиетін, белгілерімен ерекшеліктерін білдіреді. Фискалдық функция барлық мемлекеттерге тән негізгі функция. Оның көмегімен бюджеттік қор қалыптасады. Мұның өзі салықтардың қоғамдық міндеттерін арттыра үседі. Өйткені салықтар мемлекеттік бюджеттің кірістерін толтыра отырып, экономиканы әлеуметтік -мәдени шараларды жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

Салықтардың реттеуші функциясы мемлекеттің экономикалық функциясының ұлғаюына байланысты пайда болады. Ол халық шаруашылығының дамуына қабылдаған бағдарламаларға сәйкес ықпал етеді. Бұл кезде салықтардың нысандарын таңдау, мөлшерлемелерді белгілеу әдістерінің өзгеруі, жеңілдіктер мен шегерімдер пайдаланады. Бұл реттегіштер қоғамдық ұдайы өндірістің құрылымына, қордалану мен тұтыну ауқыбына ықпал етеді.

Қайта бөлу функциясы арқылы түрлі субъектілер табысының бір бөлігі мемлекет қарамағына өтеді. Бұл функцияның іс-әрекетінің көлемі ішкі жалпы өнімде салықтардың алатын үлесі арқылы анықталады. Соңғы жылдары Қазақстанда ішкі жалпы өнімдегі салықтар үлесінің төмендеу үрдісі орын алып отыр. 1997 жылы ішкі жалпы өнімдегі олардың үлесі 19,7 пайыз болса, 1998 жылы 16,6 пайыз, 2000 жылы 22,6 пайыз, 2001

жылы 22,2 пайыз болды (салыстыру үшін: Украинада – 29 пайыз, Ресейде – 33,3 пайыз). Салық салу объектілерін есепке алу және оларды бағалау тәсілдеріне қарай салық алудың мынадай төрт әдісі қолданылады: кадастрлық, салық төлеушінің декларациясы бойынша, табысты алу көзінен ұстап қалу, патент негізінде.

Мемлекеттің салықтық қызметі Қазақстан Республикасының салық жүйесі аумағындағы салық салу процесін ұйымдастыруға және салық салуға байланысты барлық міндеттерді (салықтар мен басқа да міндетті төлемдердің шамасын және ставкаларын, салықтық төлем жүйесінің барынша жұмыс істеу механизміндегі фискалдық және реттеуші функциялардың өзара іс-әрекет, сондай-ақ олардың балансты болуын) қамтамасыз етуге бағытталған, салықтық заң актілеріне негізделген, мемлекеттің объективті экономикалық қызметі болып табылады.

Салықтар мемлекеттік кірістің (бюджетке) негізгі түсімі болғандықтан олар қандай болмасын мемлекеттің өсіп-өркендеуінің материалдық негізі болып есептеледі. Сондықтан салықтық қызмет мақсатының басты бағыты салықтардың көмегімен бюджетке кірстерді тарту арқылы мемлекеттің қазынасын қалыптастыру және мемлекеттің функциялары мен қоғам мүдделерін ақшалай қамтамасыз ету болып табылады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.

9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-ІІ Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.

10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салқытық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.

35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№2 тақырып Салық салу және мемлекеттің салықтық қызметі

Дәріс мақсаты: Мемлекеттің салықтық қызметі туралы негізгі мәселелерді жан-жақты қарастыру.

Негізгі ұғымдар: Салық қызметі, мемлекеттік орган, салық органдары, мемлекеттік бюджет.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Салықтық қызмет мемлекеттің қаржылық қызметінің басымды бағыты ретінде: түсінігі, маңызы, құқықтық негіздері.
2. Мемлекеттің салықтық қызметінің негізгі принциптері, басты міндеттері мен мақсаты, сипаттамасы.
3. Мемлекеттің салықтық қызметінің негізгі бағыттары, әдістері мен тәсілдері және құқықтық нысандары.
4. Салық салу аясындағы уәкілетті мемлекеттік органдар жүйесі.

Салық мемлекетпен бірге пайда болып оның бір белгісі болғандықтан ол әрқашанда қаржылық саясатын жүргізуге міндетті. Сондықтан бұл іс-әрекеттерді жүзеге асыру бір-бірімен тығыз байланысты әр түрлі іс-әрекеттердің үйлескен жүйесімен анықталады. Бұл жүйе мемлекеттің қаржы жүйесін құрайды. Мемлекеттің бюджетінің көзінің ең басым көбі салықтар болғандықтан олардың құқықтық реттелінуінің маңызы өте зор. Салықтар тек қана мемлекеттің қаржы көзі болып табылмайды. Сонымен қатар экономиканың реттеуші құралы болып табылады. Сондықтан салықтық саясатты жүзеге асыру өте күрделі элементтердің үйлесімді біртұтастығы. Салық салудың кейінгі даму барысында қағидаттардың тұжырымдамалары нақтыланды, толықтырылды.

Салық салудың қазіргі қағидаттары мыналарға саяды.

1. Салық салудағы әділдік қағидаты екі аспектіде қарастырылады: а) «деңгейлес теңдікке» жету салық төлеушілердің табыстарына тең жағдайда біркелкі салық салуды талап етеді. ә) «сатылас теңдікті» сақтау жеке тұлғалардың табыстарына салық салу табыстардың бір бөлігін қайта бөлу үшін прогрессивті шәкіл бойынша сараланған мөлшерлемелерді қолдана отырып жүргізілуі тиіс.
2. Қарапайымдылық қағидаты. Салықтық механизм салық төлеушіге түсінікті болуы тиіс, ол рабайсыз әрі күрделі болмауы керек.
3. Салықтардың анықтылығы - алдын ала белгіленген шарттар мен талаптардың мызғымас теңдігі елдің барлық аумағында және барлық шаруашылық жүргізуші субъектілер үшін түсіндіру мен қолданудың біркелкілігі.
4. Жеңілдіктердің ең аз саны. Жеңілдіктер құндық үйлесімдерді бұрмалайды және салық салу субъектілерін тең емес жағдайларға әдейі қояды. Белгілі бір өнімдерді, қызметтерді, тіршілікті немесе әлеуметтік

топтарды салықтан беталды босатудан қашқақтау қажет. Әлеуметтік саясатты, денсаулық пен мәдениетті дамытуды қаржыландыруға қажетті қаражаттарды салықтардың мөлшерлемелерімен айлашарғы жасау жолымен алу болмайды. Салық төлеушілердің жекелеген топтары тарапынан қысымға саяси билік берілмеуі тиіс. Бұл қағидат сондай-ақ рыноктық экономика тұрғысынан да маңызды. Нағыз бағаларсыз рынок болмайды. Беталды салықтық жеңілдіктер бағалар жүйесінде көрінеді және әрбір өнімнің нақтылы бағасы туралы анық түсінік бермейді.

5. Салық салудың экономикалық қолайлылығы. Салықтар экономиканың жұмыс істеуін жақсартуға және инвестициялардың өсуіне кедергі жасамауы тиіс. Жұмысты көп істейтіндерге прогрессивті салық салуға болмайды. Өнімділікке, өндіріске және күрделі жұмсалымдарға салықтардың нәтижесі қалай болатынын есепке алған жөн. Егер нәтиже бұл жағдайлардың біреуінде теріс болған жағдайда мұндай салықты қолданбаған дұрыс.

6. Экономикалық қатынастар бойынша осы елдің басқа әріптес елдермен салықтардың негізгі түрлері бойынша салық мөлшерлемелерінің салыстырмалығы. Қазақстанның салық заңнамасында сонымен бірге салық және бюджетке төленетін басқа міндетті төлемдерді өлеудің міндеттілігі, салық салудың айқындығы, салық жүйесінің біртұтастығы және салық заңнамасының жариялылығы қағидаттарына негізделеді.

Салық салу міндеттілігі салық төлеуші салық заңнамасына сәйкес салықтық міндеттемені, салық агенті салықтарды есептеу, ұстау және аудару бойынша міндетті толық көлемінде және белгіленген мерзімдерде орындау міндеттілігін айқындайды. Еліміздегі салық салу жатыға бірдей және міндетті болып табылады. Жеке сипаттағы салық жеңілдіктерін беруге тыйым салынады.

Салық және бюджетке төленетін басқа міндетті төлемдер айқын болуға тиіс. Салық салудың айқындығы салық төлеушінің салықтық міндеттемесі туындауының, орындалуының және тоқтатылуының барлық негіздері мен тәртібін, салық агентінің салықтарды есептеу, ұстау және аудару бойынша міндетін салық заңнамасында белгілеуді білдіреді.

Қазақстанның салық жүйесі оның бүкіл аумағында барлық салық төлеушілерге (салық агенттеріне) қатысты бірыңғай болып табылады. Салық салу мәселелерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер ресми басылымдарда міндетті үрде жариялануға жатады. Мемлекетке түсетін салықтық түсімдердің сипатты ерекшелігі олардың сан алуан қоғамдық қажеттерге кейін иесіз пайдаланылуы болып табылады. Осымен салықтардың мемлекет, сондай-ақ басқа жергілікті органдар белгілейтін түрлі міндетті мақсатты жарналардан, төлем аударымдарынан айырмашылығы болады; бұған әлеуметтік сақтандыруға аударылатын қатаң мақсатты аударымдар, арнаулы қорларға төленетін жарналар мен аударымдар, сондай-ақ ішінде өнімнің, жұмыстардың және қызметтердің

өзіндік ұнынан, пайдадан (табыстан), еңбекке ақы төлеу қорынан, амортизациядан және басқа көздерден есептелетін бюджеттен тыс қорлар жатады.

Салықтардың мәні олардың функцияларында көрінеді. Жалпы қаржылар категориясы ұрғысынан салық қосалқы категория болып табылады, сондықтан қаржыларға қатысты салықтардың функцияларын қаржылардың бөлгіштік функциясының құрамдас қосалқы функциялары ретінде қарастыруды ескерген жөн. Осыларға сәйкес қазіргі кезде салықтар фискалдық, реттеуші және қайта бөлу сияқты негізгі үш функция орындайды. Олардың әрқайсысы осы қаржылық категорияның ішкі белгілері мен өзіндік ерекшеліктерін білдіреді.

Фискалдық функция - барлық мемлекеттерге тән тарихи және негізгі функция. Оның көмегімен бюджеттік қор қалыптасады, мұның өзі салықтардың қоғамдық міндеттерін арттыра түседі. Өйткені салықтар мемлекеттік бюджеттің кірістерін толыстыра отырып, экономиканы, әлеуметтік-мәдени шараларды жүзеге асыруды қамтамасыз етеді. Тауар-ақшалай қатынастардың, өндірістің дамуына қарай бұл функция мемлекетке ақшалай табыстардың әрдайым көбейіп отырған түсімдерін айқындайды.

Салықтардың реттеушілік функциясы мемлекеттің экономикалық қызметінің ұлғаюымен байланысты пайда болады. Ол ұлттық шаруашылықтың дамуына қабылданатын бағдарламаларға сәйкес ықпал етеді. Бұл ретте салықтардың нысандарын таңдау, олардың мөлшерлемелерінің, алу әдістерінің өзгеруі, жеңілдіктер мен шегерімдер пайдаланылады. Бұл реттеушілер қоғамдық ұдайы өндірістің құрылымы мен үйлесіміне, қорлану мен тұтыну көлеміне ықпал етеді. Сөйтіп, соңғы жылдары Қазақстан үшін салықтық және оларға теңестірілген төлемдердің төмен үлес салмағы сипатты болып отыр, бұл олардың жеткіліксіз жиналымдығымен – салық салудан жалтарынумен түсіндіріледі.

Қайта бөлгіштік функция арқылы түрлі субъектілер табысының бір бөлігі мемлекеттің қарамағына өтеді. Бұл функцияның іс-әрекетінің ауқымы жалпы ұлттық өнімде салықтардың алатын үлесі арқылы анықталады; ол ұлттық табыстың мемлекеттендірілу дәрежесін көрсетеді: бұл үлес 1998 жылғы - 16,6%- дан 2008 жылы 22,0%-ға дейін болды (ал Ұлттық қорды есепке алғанда - 26,4%).

Салықтық қызметті ұйымдастыру мемлекеттік органдардың жүйесімен олардың құзыреттерінің шегімен анықталады. Мемлекеттік органдары: ҚР Парламенті; ҚР Президенті; ҚР Үкіметі; ҚР Қаржы министрлігі; ҚР министрлігі Салық комитеті; ҚР Қаржы министрлігі Салық комитетінің аумақтардағы салық органдары, олардың басқармалары мен бөлімдері; ҚР Кедендік бақылау Агенттігі, оның аумақтардағы органдары; Жергілікті мемлекеттік басқару органдары Мәслихаттар мен әкімдіктер. Осы

құзыретті органдар арқылы мемлекет жүргізетін салық саясаты: маңызы, мән-жайы, құқықтық нысандары.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.

17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконом—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.

22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Атнапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договоры. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№3 Тақырып Салықтық құқық – құқықтық құрылым ретінде: жалпы сипаттамасы мен түсінігі.

Дәріс мақсаты: Салықтың құқықтық құрылымындағы элементтерінің мәнін ашып көрсету

Негізгі ұғымдар: Резидент, резидент емес, жеке тұлға, заңды тұлға, салық имунитеті, жеңілдіктер.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Салық субъектісі
2. Салық объектісі
3. Салық масштабы, салық салу бірлігі, салық базасы
4. Салық салу тәртібі
5. Салық салу мерзімі,
6. Салық жеңілдіктер

Салық құқығы құқық жүйесінде алатын орны зор. Басқа құқық салалары сияқты салық құқықтың өзіне тән пәні, оқыту тәсілі және жүйесі бар.

Салық құқығының пәні салықтық нормаларымен реттелінетін салықты және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді белгілеу, енгізу және есептеу мен төлеу тәртібі жөніндегі билік қатынастарын, сондай-ақ мемлекет пен салық төлеуші арасындағы салық міндеттемелерін орындауға байланысты қатынастар.

Реттеу әдісі біржақты өктем императивті тәсілдер арқылы жүзеге асады.

Салық құқығы дегеніміз салықтық қатынастарды реттейтін нормалардың жиынтығы. Бұл нормалардың жиынтығы салықтық заңдарды құрайды.

Қазақстан Республикасының салық заңдары Салық Кодекстен, сондай-ақ қабылдануы Салық Кодексте көзделген нормативтік құқықтық актілерден тұрады.

Салық Кодекс пен Қазақстан Республикасының басқа да заң актілерінің арасында қайшылықтар болған кезде, салық салу мақсатында осы Кодекстің нормалары қолданылады. Осы Кодексте көзделген жағдайларды қоспағанда, салық қатынастарын реттейтін нормаларды салықтық емес заңдарға енгізуге тыйым салынады.

Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартпен осы Кодекстегіден өзге ережелер белгіленсе, аталған шарттың ережелері қолданылады.

Салықтың құқықтық құрылымының элементтері теориясының түсінігі және маңызы. Салық субъектісі және салық төлеуші. Резиденттердің және резидент еместердің салықтық мәртебесі. Салық салудың пәні және объектісі, өзара байланысы және ерекшеліктері. Салықтың көлемі және салық базасы, салық базасының есептеу тәсілдері. Салық нормасы, салық бірлігі, саяси ставкасы. Салық салудың тәсілдері: теңдей, пропорционалды, прогрессивті, регрессивті.

Салықтың белгілері: мемлекеттің кірісі, міндетті төлем, құқыққа сай төлем, заңды төлем, мәжбүрлі төлем, қайтарымсыз төлем, ақысыз баламасыз төлем, салықтық-құқықтық міндеттемелер туындататын төлем, мөлшері айқындалған төлем, меншік нысанын өзгертетін төлем, мемлекет тарапынан бекітілген өлем, құқықтық нысанда болатын төлем, ақша нысанындағы төлем, заңи жауапкершілік шаралармен қамтамасыз етілген төлем.

Салықтардың жіктелінуі: түсетін бюджет көзіне байланысты: республикалық және жергілікті; көздеріне байланысты: тікелей және жанама; мерзіміне байланысты: бірреттік, ай сайын, квартал және жылдық. Мөлшеріне байланысты: пайыздық, нақты.

Салық элементтері: салу көзі, мөлшері, мерзімі, салық төлеуші, салық салу ставкасы.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы»
Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім)
Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.

7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.

7. ДERNBERГ Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, БУДАПЕШТ, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. АТТАПХАНОВ К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.

32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№4 Тақырып. Салықтық құқықтық нормалар мен салықтық құқықтық қатынастар.

Дәріс мақсаты: Салықтық құқықтық нормаларға және салықтық құқықтық қатынастарға талдау жасау

Негізгі ұғымдар: салық құқығы, салықтық норма, салық қатынастары, салық заңы.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Салықтық құқықтық нормалар қаржылық құқықтық нормалардың айрықша түрі ретінде: түсінігі, маңызы, сипаттамасы.
2. Салықтық құқықтық қатынастар: түсінігі, түрлері, өзіне тән белгілері.
3. Салықтық құқықтық қатынастар: мән-жайы, объектілері және субъектілері.
4. Салықтық құқықтық қатынастардағы заңи фактілер: маңызы, функциялары, сипаттамасы.

Салықтық құқықтық нормалар мемлекеттің салық қызметінің барысында туындайтын қоғамдық қатынастарға қатысушылардың жүріп тұру қағидаларын белгілейтін құқықтық нормалар. Салықтық құқықтық нормалар өзінің маңызына байланысты материалдық және ұйымдастырушы болып бөлінеді. Ұйымдастырушылық салықтық құқықтық қатынастар - салықты және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді белгілеу, енгізу және есептеу мен төлеу тәртібі жөніндегі билік қатынастар. Материалдық салықтық құқықтық қатынастар - мемлекет пен салық төлеуші арасындағы салық міндеттемелерін орындауға байланысты қатынастар. Салықтық құқықтық қатынастар, оның ішінде материалдық салықтық құқықтық қатынастар аясындағы материалдық салық міндеттемелерін орындау жүйесі міндетті түрде заңнамалық актілермен регламенттеліп, белгіленеді. Осы орайда ескеретін жәйт, материалдық салық міндеттемелерін заң жүзінде белгілеу салықтар мен кейбір міндетті төлемдер ретінде салық төлеушіден оның меншігіндегі ақша қаражатын алып қоюдың мәжбүрлі сипатын негіздейді.

Материалдық салықтық құқықтық қатынастардың туындау, қалыптасу және фискалдық даму іргетасын қалайтын заңнамалық актілерге ҚР Конституциясы (35-бап), Салық кодексі (60-64-баптары), Бюджет кодексі (46-бап, 1-тарм., 1-тармақшасы), (47-бап, 1-тарм., 1-тармақшасы), (48-бап, 1-тарм., 1-тармақшасы), (49-бап, 1-тарм., 1-тармақшасы), ҚР «2006 жылға арналған Республикалық бюджет туралы» негізгі қаржылық Заңы, ал экономикалық негізіне осы Заңмен бекітілген оның №1-қосымшасы, яғни мемлекеттің негізгі қаржылық жоспары жатады. Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 60-64-баптары арқылы көрініс тапқан салық жүйесі механизміндегі салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер салықтар жүйесі ретінде белгіленіп, бекітілген Қазақстан Республикасы жаңа Бюджет кодексінің тиісті баптарында мемлекеттің бюджет-қаржы саясатына сай қалыптасатын материалдық салықтық қатынастардың фискалдық пәрменділігін білдіретін, өз мән-жайларына орай республикалық бюджеттің, облыстық бюджеттің, республикалық маңызы бар қала, астана бюджетінің және аудан (облыстық маңызы бар қала) бюджетінің салықтық түсімдері ретінде салық жүйесіндегі тиісті салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер айқындалған.

Біздің ойымызша, салықтық түсімдердің жиынтық фискалдық пәрмені республика аумағындағы әлеуметтік жүйеге, өндірістің және капиталды орналастыруды инвестициялауды нақтылы үрдісіне ықпал ету тұрғысынан мемлекетке айтарлықтай мүмкіндік береді. Бұл ретте іске асырылатын мемлекеттің фискалдық саясаты мемлекеттік шығыстар

саясаты және салық саясаты ретінде экономиканы мемлекеттік реттеудің, сондай-ақ оны тұрақтандырудың аса маңызды құралына айналып отыр.

Бүгінгі таңда Республикалық бюджетке қызмет көрсететін материалдық салықтық құқықтық қатынастар жүйесі нарықтық өтпелі кезең жағдайына орай жаңадан құрылымданып, реформалануда. Осы орайда, салық салудың ынталандырушы функциясын күшейту стратегиясын бағдарламалық қамтамасыз ету қолға алынып отыр. Қазақстан Республикасындағы салық органдары, орталық мемлекеттік басқару және жергілікті мемлекеттік басқару органдары іске асыратын белгілі бір шаралар материалдық

салықтық құқықтық қатынастардың заңнамалық негізін тұрақтандыруды (жетілдіруді) қамтамасыз етуге; салық жүйесінің мақсатты бағдарын нысаналауға және нақтылауға; салық салу аясындағы ынталандырушы функцияны күшейту арқылы ұлттық кәсіпкерлікті дамытуға және инвестицияларды қалыптастыруға; республикалық бюджет шығысын материалдық салықтық құқықтық қатынастар негізінде қамтамасыз етуге бағытталып отыр деп санаймыз.

Салықтық құқықтық қатынастардың пайда болуы салықтық міндеттемелерінің туындауна байланысты. Мемлекеттік органдар өз құзыреті шегінде мемлекеттің салықтық қызметін жүзеге асыруына септігін тигізеді. Қалыптасқан дәстүр бойы нша салықтық құқықтық қатынастарды қарастырмастан бұрын жалпы құқықтық қатынастардың ұғымы мен мәнін айқындауымыз қажет. Әдетте құқықтық қатынастар мемлекеттің мәжбүрлеу күшімен қамтамасыз етілген және қатысушылардың субъективтік заңи құқықтары мен міндеттерінің болуымен сипатталатын, сондай-ақ құқықтық нормалар негізінде тиісті тұлғалардың арасында пайда болатын жекелеген қоғамдық байланыстар деп үсіндіріледі. Құқықтық қатынастардың келесі белгісі, осы тараптардың (тұлғалардың) арасындағы байланыс мемлекеттің мәжбүрлеу күшімен қорғалады. Қандай болмасын тұлға субъективтік заңи құқықтар мен міндеттерге ие болған кезден бастап, бірден мемлекетке қатысты ерекше жағдайға тап болады. Былайша айтқан-да мемлекет субъективтік (өкілеттілік берілген) құқық иесінің іс- әрекетін қолдайды, кепілдендіреді және орындайтын міндеттерінің жүзеге асырылуын қамтамасыз етеді. Құқықтық қатынастардың тағы бір маңызды белгісі заңды (заңи) фактілерге байланысты құқықтар мен міндеттерді нақтыландырудан тұрады. Құқықтық қатынастың құндылығы ол құқықтық нысанмен ресімделген шынайы қоғамдық қатынастарды нақтылы көрсетеді. Заңи фактілерге қарамастан құқықтық реттеу бар жерде жалпыға бірдей құқықтар немесе жалпыға бірдей міндеттер жөнінде өз қозғалады. Дегенмен заң нормалары әрбір құқық субъектісіне тікелей арналады (бағытталады). Құқықтық реттеу әрқашанда нақты құқықтар мен міндеттердің болуын қалайды, ал құқықтар мен міндеттердің көлемі мен

мазмұны және белгілену мүмкіндігі заңи фактілерге байланысты (тәуелді) болады. Құқықтық нормалардағы тәртіптің жалпы ауқымы жүзеге асырылатын нақты жағдайларға байланысты тұлғалар бойынша және өкілеттілік құрамында нақтыландырылады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.

16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.

21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Атапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№5 Тақырып . Салық төлеушілер. Салықтық міндеттемелер.

Дәріс мақсаты: Салық төлеушілердің құқықтары. Салықтық міндеттемелерді жан-жақты талдау

Негізгі ұғымдар: Салық төлеушілер. Салықтық міндеттеме, салық базасы, салық кезеңі, салық ставкалары.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Салық төлеушінің құқықтары.
2. Салық төлеушінің міндеттері.
3. Салықтық міндеттемелер түсінігі, нысаны, құрамы, туындау негіздері.
4. Салықтық міндеттемелерді орындау тәсілдері, тәртібі және ерекшеліктері.
5. Салықтық міндеттемелерді орындаудың айрықша жағдайлары.
6. Салықтық міндеттемелердің тиісінше орындалуын қамтамасыз ету тәсілдері мен құқықтық негіздері.

Салық төлеушінің салық заңдарына сәйкес мемлекет алдында туындаған міндеттемесі салық міндеттемесі деп танылады, оған сәйкес салық төлеуші салық органына тіркеу есебіне тұруға, салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді айқындауға, салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді есептеуге, салық есептілігін жасауға, оны белгіленген мерзімде табыс етуге, салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеуге міндетті. Заңды түрде белгіленген салықтарды, алымдарды және өзге де міндетті төлемдерді төлеу әркімнің борышы әрі міндеті болып табылады.

Салық қызметі органдарынан қолданылып жүрген салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы, Қазақстан Республикасының салық заңнамасындағы өзгерістер туралы ақпарат, салықтық нысандарды толтыру тәртібі бойынша түсіндірмелер алуға, салық органында Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген мемлекеттік қызметтер көрсету стандарттарын, салықтық өтініштердің белгіленген нысандарының бланкілерін және (немесе) электрондық түрде салық есептіліктері мен өтініштерін беру үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз етілімді тегін алуға, берілуі Қазақстан Республикасының салық заңнамасында, Қазақстан Республикасының трансферттік баға

белгілеу туралы заңнамасында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының акцизделетін тауарлардың жекелеген түрлерін өндіру мен олардың айналымын мемлекеттік реттеу туралы заңнамасында тікелей көзделген ақпарат пен құжаттарды қоспағанда, салық салу объектілеріне және (немесе) салық салуға байланысты объектілерге жатпайтын ақпарат пен құжаттарды бермеуге құқылы. Салық төлеуші Қазақстан Республикасының салық заңнамасында реттелетін қатынастарға Салық кодексінде белгіленген тәртіппен электрондық тәсілмен қатысуға құқылы. Салық төлеушінің Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген өзге де құқықтары бар.

Мемлекет салық қызметі органы арқылы салық төлеушіден - оның салық міндеттемелерін толық көлемінде орындауын талап етуге, ал олар орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда оларды қамтамасыз ету жөніндегі тәсілдерді және Салық Кодексінде көзделген тәртіппен мәжбүрлеп орындату шараларын қолдануға құқылы.

Егер осы Кодексте белгіленбесе, салық төлеуші салық міндеттемесін орындауды дербес жүзеге асырады.

Салық төлеуші салық міндеттемесін орындау үшін мынадай іс-әрекеттер жасайды:

- 1) салық органына тіркеу есебіне тұрады;
- 2) салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілердің есебін жүргізеді;
- 3) салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді, салық базалары мен салық ставкаларын негізге ала отырып, бюджетке төленуге тиісті салық және басқа да міндетті төлемдер сомасын есептейді;
- 4) салық есептілігін жасайды және оны белгіленген тәртіппен және мерзімдерде салық қызметі органдарына табыс етеді;
- 5) салық заңдарында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдердің есептеп шығарылған және есептелген сомаларын, сондай-ақ салық міндеттемесі орындалмаған жағдайларда, салық өсімпұлдары мен айыппұлдарын төлейді.

Салық төлеуші салық міндеттемесін осы Кодексте белгіленген тәртіппен және мерзімдерде орындауы тиіс.

Салық төлеуші салық міндеттемесін мерзімінен бұрын орындауға құқылы. Салық төлеушінің қолма-қол ақшасыз төлеу нысанында орындалатын салық міндеттемесі банктен немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымнан салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер сомасына төлем тапсырмасы акцептін алған күннен бастап немесе салық төлеуші төлемді банкоматтар немесе өзге де электронды құрылғылар арқылы жүзеге асырған күннен бастап, ал қолма-қол ақша нысанында - салық төлеуші аталған соманы банкке немесе уәкілетті органға төлеген кезден бастап орындалды деп есептеледі.

Салық төлеушінің салық агенті орындайтын салық төлеу жөніндегі салық міндеттемесі оны ұстап қалған күннен бастап орындалды деп есептеледі.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.

17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконом—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.

22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Атнапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договоры. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№6 Тақырып . Салық салу саласындағы мемлекеттік басқару.

Дәріс мақсаты: Салық салу саласындағы мемлекеттік басқаруды жан-жақты талдау.

Негізгі ұғымдар: мемлекеттік басқару, салық саласын басқару, комитет, салық органдары.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

- 1.Қазақстан Республикасы Президентінің құзыреттері;
- 2.Қазақстан Республикасы Парламентінің салық салу аясындағы құзыреттері; 3.Қазақстан Республикасы Үкіметінің салық салу аясындағы құзыреттері; 4.Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің фискальдық саясатты жүзеге асыру жөніндегі өкілеттіліктері;
- 5.Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі Салық комитетінің мемлекеттің бас салық органы ретіндегі құзыреттері

Салық салу саласындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық негіздері жалпы бөлімнің институты ретінде: маңызы, ерекшеліктері. Салық салу саласындағы мемлекеттік басқару түсінігі, маңызы, міндеттері, мақсаты, принциптері, басқару элементтері. Мемлекеттік салықтық басқарудың мемлекеттік басқарушылық қызметпен салыстырғандағы айрықша сипаты. Салық салу саласындағы мемлекеттік басқарудың ғылыми тұжырымдалған негіздері. Салық салу қоғамның белгілі бір даму кезеңіне, мемлекеттің құрылысына, қалыптасқан қоғамдық дәстүрлерге, мемлекет экономикасы мен фискальдық саясатының мән-жайына, билік етуші тармақтардың өктем өкілеттіктерінің демократиялық деңгейіне, нақты қалыптасқан әлеуметтік, саяси және әкімшілік жағдайларға қарай жүзеге асырылады. Нақтырақ айтқанда салықты мемлекеттің экономикалық әлеуетінің функциясы деп санау болады. Демек, мемлекеттің материалдық мүддесі мен қоғам өмірінің айрықша аясының тоғысатын жері, юбінесе объективті қаржылық-құқықтық құбылыс ретінде көрініс табатын салық салу аясы әрқашан да мемлекеттің салықтық құқығының реттеуші ықпалының ауқымы болып табылады.

Салықтық қызмет – уәкілетті мемлекеттік органдар мен салық органдарынан құрылатын органдардың жиынтығы. Салық қызметі органдары Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде жүктелген міндеттерді іске асыруды салық кодексінде белгіленген тәртіппен электрондық тәсіл арқылы жүзеге асыруға құқылы. Салықтық қызмет өзара тығыз байланысқан құқықтық және экономикалық қатынастардың жүйесінен тұрады.

Ондай төлемдер, мысалы, әртүрлі техникалық немесе профессионалдық, коммерциалық және әлеуметтік кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдасы үшін мәжбүрлеу арқылы төленеді. Бұл жердегі мәжбүрлеудің орын алуы ондай төлемдердің де заңдардың негізінде пайда болуынан көрінеді.

Қазақстан Республикасының Салық кодексіне сәйкес, салықтың және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер түрлері бар: 1) салықтар: корпоративтік табыс салығы; жеке табыс салығы; қосылған құн салығы; акциздер; экспортқа рента салығы; жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы өлемдері мен салықтары; әлеуметтік салық; көлік құралы салығы; жер салығы; мүлік салығы; ойын бизнесі салығы; тіркелген салық; бірыңғай жер салығы.

Салықтық қызметті жүзеге асыру барысында салықтардың экономикалық мән-жайын білдіретін фискальдық, қайта бөлу, бақылау және реттеуші функциялары да өз ролін атқарады. Мемлекет атынан жүзеге асырылатын салықтық қызмет тек құқықтық негізге сүйене отырылып атқарылады. Салықтық қызметтің құқықтық негіздеріне, бірінші кезекте Қазақстан Республикасының Конституциясы, арнайы қаржылық, салықтық заңдар мен басқа да нормативтік құқықтық актілер жатады. Бюджетке қайтарымсыз және ақысыз төленетін міндетті төлемдердің барлығы салық болып табылмайды. Мысалы: соттың шешімі немесе үкімі бойынша мемлекеттің немесе үшінші жақтардың мүддесі үшін ақша қаражаттарын төлету, жоғарыда айтылған салықтың белгілеріне ұқсас болса да, салық болып табылмайды.

Салықтар – халық билігінің субъектілерінің (мемлекеттік билік органдары, басқару органдары және жергілікті өзін-өзі басқару органдары) мүддесі үшін төленеді. Осы белгісімен, салық басқа мемлекеттік биліктің орталық немесе жергілікті органдарынан қас заңды тұлғаларға төленетін төлемдерден айырылады. Ондай төлемдер салықтық емес төлемдер (парафискалитет) болып саналады.

Салық салу саласындағы басқаруды жүзеге асыратын уәкілетті органдар (мемлекеттің салықтық құрылымы) және олардың құқықтық мәртебелері. Қазақстан Республикасы Президентінің құзыреттері; Қазақстан Республикасы Парламентінің салық салу аясындағы құзыреттері; Қазақстан Республикасы Үкіметінің салық салу аясындағы құзыреттері; Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің фискальдық саясатты жүзеге асыру жөніндегі өкілеттіліктері; Қазақстан Республикасының

Қаржы министрлігі Салық комитетінің мемлекеттің бас салық органы ретіндегі құзыреттері және оның аумақтардағы салық комитеттерін ің салықтық өкілеттіліктері; жергілікті мемлекеттік басқару органдары-Мәслихаттар мен Әкімдіктердің өз әкімшілік-аумақтық құрылымдары шегіндегі салық салуға байланысты өкілеттіліктері.

Мемлекеттің басты фискальдық органы - Қаржы министрлігі Салық комитетінің салық салу саласындағы функциялары, құзыреттері және басқарушы ретіндегі айрықша қызметі. Мемлекеттік салық әкімшілігін жүргізу мемлекеттік басқарудың жарқын көрінісі ретінде: маңызы, экономикалық және құқықтық мән-жайы, нысандары, түрлері. Салықтық тіркеу есебіне алу. Салықтық бақылау. Салықтық тексерулер. Салықтық реттеу тәсілдері. Тиісті құжаттарды алып қою. Ақпараттар. Бухгалтерлік және статистикалық есептемелер. Салық механизмі. Фискальдық мониторинг саңы салу саласындағы мемлекеттік басқаруды ұтымдыландыру құралы. Мемлекеттің салық жүйесі басқарушы және басқарылушы жүйе ретінде.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.

11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.

11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.

36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№7 Тақырып Мемлекеттік салықтық бақылау.

Дәріс мақсаты: Мемлекеттік салықтық бақылауға талдау жасау.

Негізгі ұғымдар: бақылау, мемлекеттік бақылау, салық тексеру, салық салу объектілері мен салық салуға байланысты объектілерді есепке алу

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Мемлекеттік салықтық реттеудің құқықтық негіздері ретінде: маңызы, ерекшеліктері.
2. Салықтық бақылау мемлекеттік қаржылық бақылаудың айрықша түрі ретінде: маңызы, субъектілері, нысандары, топтастырылуына байланысты түрлері, әдіс-тәсілдері.
3. Фискальдық мониторинг мемлекеттік салықтық бақылау аясының институты ретінде: мақсат-маңызы, түрлері, тәсілдері, құқықтық негіздері.

Мемлекеттік салықтық бақылаудың құқықтық негіздері жалпы бөлімнің институты ретінде: маңызы, ерекшеліктері. Салықтық бақылау – мемлекеттік бақылаудың арнайы түрі қаржылық бақылаудың бір түрі ретінде: үсінігі, қағидаттары, элементтері. Салықтық бақылаудың қағидаттары: заңдылық және негізділік; шапшаңдылық және пәрменділік; жоспарлылық және мерзімділік; жариялылық. Салықтық бақылауды тікелей жүзеге асыратын орган - ҚР Қаржы министрлігінің Салық комитеті мен оның аумақтардағы салық органдары. ҚР Қаржы министрлігінің өз өкілеттіліктері шегінде салықтық бақылау жүргізуі.

тауарлардың түрлерін таңбалау және акциздік постыларды белгілеу; мемлекет меншігіне айналдырылған мүлікті есепке алу, бағалау және сату тәртібін сақтауды тексеру; уәкілетті органдарға бақылау жасау аяқымы ретінде.

Салық мәселесі мен салық салудың тамыры ғасырдан ғасырға жалғасып келе жатқан құбылыс. Ұйымдық -құқықтық жағынан салықтар- бұл мемлекет біржақты тәртіппен заң жүзінде белгілеген, белгілі бір мөлшерде және мерзімде бюджетке төленетін қайтарусыз және өтеусіз сипаттағы міндетті ақшалай төлемдер.

Салықтардың экономикалық мәні олардың өзінің функциялары мен міндеттерін үзеге асыру үшін мемлекет жұмылдыратын ұлттық табыстың бір бөлігі болып табылатындығында.

Салықтар қаржының бастапқы категориясы болып табылады.

Салықтар мемлекетпен бірге пайда болды және мемлекеттің өмір сүріп, дамуының негізі болып табылады. Адамзат дамуының бүкіл тарихы бойына салық нысандары мен әдістері өзгерді, игерілді, мемлекеттің қажеттіліктері мен сұрау салуларына бейімделді. Салықтар тауар-ақша қатынастарының ахуалына әсер ете отырып, олардың дамыған жүйесінде айтарлықтай өрбіді. Мемлекет құрылымының өзгеруі, өркендеуі әрқашан салық жүйесінің қайта құрылуымен, жаңаруымен қабаттаса жүреді.

- Салықтар барлық елдерде олардың қоғамдық-экономикалық құрлысы мен саяси іс-бағытына қарамастан ұлттық мемлекет кірістерінің негізгі көзі-ұлттық табысты қайта бөлудің басты қаржылық құралы, мемлекеттің және бюджеттің кірістерін қалыптастырудың шешуші көзі болып табылады. Салықтарда мемлекеттің экономикалық мазмұны нақты түрде көрінеді, ал салықтардың әлеуметтік-экономикалық мәні, олардың түрлері мен рөлі қоғамның экономикалық құрлысымен, мемлекеттің табиғатымен және функцияларымен айқындалады.

Салықтық тексеру, оның түсінігі, түрлері және жүргізілу тәртібі. Қаржылық тексеру. Рейдтік тексеру. Хронометраждық тексеру.

Камералдық бақылау жасау, мониторинг жүргізу және фискальдық жады бар бақылау -кассалық машиналарын қолдануды тексеру ерекшеліктері мен нәтижелері. Мемлекеттік салықтық бақылау мемлекеттік бюджеттің фискальдық мүдделерін қамтамасыз етудің және мемлекеттік қаржылардың мәселелерін шешудің басты тәсілі.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).

2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы»

Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733

Конституциялық заңы

3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы

21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.

27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№8 Тақырып Салық түрлері. Корпоративтік табыс салығы

Дәріс мақсаты: Корпоративтік табыс салығына талдау жасау және оның мәнін ашу

Негізгі ұғымдар: Корпоратив, Салық салу объектісі. Салық субъектісі. Салық базасын анықтау тәртібі. Салық салынатын табыс. Жылдық жиынтық табыс. Тауарларды, жұмыстарды, қызмет көрсетулерді өткізуден түсетін табыс. Міндеттемелерді есептеп шығарудан түсетін табыстар. Күмәнді міндеттемелер бойынша түсетін табыстар

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Корпоративтік табыс салығының түсінігі.
2. Корпоративтік табыс салығы сомасын есептеп шығару
3. Төлем көзінен ұсталатын салық.

Корпоративтік табыс салығын төлеушілерге Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының резидент заңды тұлғалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын немесе Қазақстан Республикасындағы көздерден табыс алатын резидент емес заңды тұлғалар (бұдан әрі - салық төлеушілер) жатады.

Салық салу объектілері

- 1) салық салынатын табыс;
- 2) төлем көзінен салық салынатын табыс;

Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резидент емес заңды тұлғаның таза табысы корпоративтік табыс салығы салынатын объектілер болып табылады.

Резидент заңды тұлғаның жылдық жиынтық табысы салық кезеңі ішінде Қазақстан Республикасы мен одан тыс жерлерден алынуға тиіс (алынған) табыстардан тұрады.

Тауарларды (жұмыстарды, қызмет көрсетулерді) өткізуден түскен табыс:

- 1) тауарлар толық немесе ішінара қайтарылған;
- 2) мәміле шарттары өзгерген;
- 3) өткізілген тауарлар (жұмыстар, қызмет көрсетулер) үшін бағалар, өтемдер өзгерген;
- 4) теңгемен төлеген кезде өткізілген тауарлардың (жұмыстардың, қызмет көрсетулердің) құнындағы айырма алынған жағдайларда түзетілуге тиіс.

Міндеттемелерді есептен шығарудан түсетін табыстарға:

- 1) салық төлеуші таратылған жағдайда тарату балансы бекітілген сәтте кредитор талап етпеген міндеттемелерді қоса алғанда, салық төлеушінің міндеттемелерін оның кредиторының есептен шығаруы;
- 2) осы Кодекске сәйкес күмәнді деп танылған міндеттемелерді қоспағанда, Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген талап қою мерзімінің өтуіне байланысты міндеттемелерді есептен шығару;
- 3) сот шешімі бойынша міндеттемелерді есептен шығару жатады.

Корпоративтік табыс салығы салық кезеңі үшін Салық Кодексінде белгіленген ставканы осы Кодекске сәйкес ауыстырылатын залалдар

сомасына азайтылған салық салынатын табысқа осы Кодекске сәйкес жүргізілген түзетулерді ескере отырып қолдану жолымен есептеп шығарылады.

Салық төлеушілер корпорациялық табыс салығын төлеуді өзінің тұрып жатқан жері бойынша жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резидент емес заңды тұлғалар корпорациялық табыс салығын төлеуді тұрақты мекеме орналасқан жер бойынша жүзеге асырады.

Салық төлеушілер корпорациялық табыс салығы бойынша аванстық төлемдерді бюджетке Салық Кодекстің 136-бабында белгіленген салық кезеңі ішінде, осы Кодекстің 126-бабына сәйкес анықталған мөлшерде ағымдағы айдың 20-сынан кешіктірмей ай сайын төлеп тұруға міндетті.

Салық төлеуші салық кезеңінің қорытындысы бойынша корпоративтік табыс салығы бойынша түпкілікті есеп айырысуды (төлемді) декларация тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүзеге асырады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.

11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.

12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.

37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№9 Тақырып Жеке табыс салығының құқықтық табиғаты

Дәріс мақсаты: Жеке табыс салығын жан – жақты қарастыру

Негізгі ұғымдар: Табыс, дивидендтер, сыйақылар, ұтыстар.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Жеке табыс салығының түсінігі, жеке табыс салығының құқықтық маңызы
2. Төлем көзінен салық салынатын табыстар
3. Төлем көзінен салық салынбайтын табыстар
4. Жеке табыс салығы бойынша декларация

Жеке табыс салығы бойынша қаражаттардың түсімі (2001 жылға дейін - жеке тұлғалардан алынатын табыс салығы) мемлекеттік бюджеттің барлық кірістерінің 6,6%-на жуығын алады.

Салық объектілері бар жеке тұлғалар жеке табыс салығын төлеушілер болып есептеледі. Салық салу объектілері төлем көзінен салық салынатын табыстар және төлем көзінен салық салынбайтын табыстар түріндегі табыстары болып табылады.

Салық салу объектілері Салықтық кодексте көзделген түзетулер ескеріле отырып, салық салуға жататын табыстар мен онда көзделген тәртіппен және мөлшердегі жағдайларда салық шегерімдері арасындағы айырма ретінде анықталады. Салық салынатын объект болып табылатын

табыстардың сомасы салық салынуға жатпайтын табыстардың сомасына кемітіледі.

Салық төлеушінің төлем көзінен салық салынатын табыстарына мыналар жатады: жұмыскердің табысы; жеке тұлғалардың салық агентінен түсетін табыстары; жинақтаушы зейнетақы қорларынан төленетін зейнетақылық төлемдер; дивидендтер, сыйақылар, ұтыстар түріндегі табыс; стипендиялар; жинақтаушы сақтандыру келісімшарттары бойынша табыс. Жеке табыс салын есептеуді салық агенті төлем көзінен салық салынатын табыстар бойынша, салық салуға жататын табысты есебіне жазу кезінде жүргізеді, ал табыс салығын ұстауды өлем көзінен салық салынатын табысты өлеу күнінен кешіктірмей жүргізеді. Салық агенті салық төленген табыстар бойынша салықты аударуды төлем айынан кейінгі айдың 25-іне дейін өзі орналасқан жері бойынша жүзеге асырады. Салықтық кодексте көрсетілген қызмет түрлері бойынша арнаулы салық режимдерін қолданатын салық агенттерінің жеке табыс салығын төлеудің тәртібі мен мерзімдері белгіленген.

Салық төлеушінің төлем көзінен салық салынбайтын табыстарына мүліктік табыс, дара кәсіпкердің табысы, адвокаттар мен жекеше нотариустардың табысы және басқадай табыстар жатады. Төлем көзінен салық салынбайтын табыстар бойынша жеке табыс салығын есептеуді салық төлеуші салық кезеңі үшін төлем көзінен салық салынбайтын табыс сомасына белгіленген мөлшерлемені қолдану жолымен дербес жүргізеді. 2006 жылдың ортасына дейін жеке табыс салығының мөлшерлемесі баспалдақты үдеме бойынша жылдық есептік көрсеткішпен анықталатын табыстың мөлшеріне қарай 5 пайыздан 20 пайызға дейін белгіленген мөлшерлеме жұмыс істеді.

2007 жылдың 1 қаңтарынан бастап салық төлеушінің табыстарына 10 пайыздық мөлшерлеме белгіленген. Қазақстан Республикасындағы көздерден және одан тысқары жерлергі көздерден алынған дивидендтер түріндегі табыстарға 5 пайыздық мөлшерлеме бойынша салық салынады. 2006 жылдан Қазақстанда қолданылып келе жатқан практика жеке табыс салығын үйлесімді салуға жеткізді.

Салық Кодексіне сәйкес айқындалатын салық салу объектілері бар жеке тұлғалар жеке табыс салығын төлеушілер (салық төлеушілер) болып табылады.

Резидент емес жеке тұлғаларға салық салу ерекшеліктері

Резидент емес жеке тұлғалар Салық Кодексында белгіленген жағдайларды қоспағанда, жеке табыс салығы бойынша салықты есептеп, төлейді және жеке табыс салығы бойынша салық декларациясын табыс етеді.

Салық салу объектілері

Жеке табыс салығы салынатын объектілер мыналар:

- 1) төлем көзінен салық салынатын табыстар;
- 2) төлем көзінен салық салынбайтын табыстар.

Салық төлеушінің төлем көзінен салық салынатын табыстарына:

- 1) қызметкердің табысы;
- 2) біржолғы төлемдерден алынған табыс;
- 3) жинақтаушы зейнетақы қорларынан берілетін зейнетақы төлемдері;
- 4) дивидендтер, сыйақылар, ұтыстар түріндегі табыс;
- 5) стипендиялар;
- 6) жинақтаушы сақтандыру шарттары бойынша табысы жатады.

Қызметкердің жұмыс беруші есептеген, Салық Кодекста көзделген салық шегерімдері сомасына азайтылған табыстары төлем көзінен салық салынатын табысы болып табылады.

Жұмыс беруші материалдық, әлеуметтік игіліктер немесе өзге де материалдық пайда түрінде берген табыстардықоса алғанда, жұмыс беруші төлейтін ақшалай немесе заттай нысандағы кез келген табыстар қызметкердің табыстарына жатады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы

12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.

14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.

39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№10 Тақырып. Қосылған құн салығы. Акциздер. Экспортқа рента салығы. Жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары. Әлеуметтік салық.

Дәріс мақсаты: Қосылған құн салығын сипаттай отырып, оған жан жақты талдау жасау.

Негізгі ұғымдар: Қосылған құн салығы. Акциздер. Экспортқа рента салығы. Жер қойнауын пайдаланушыларының салықтары. Әлеуметтік салық

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Қосылған құн салығы түсінігі
2. Акциздер.
3. Экспортқа рента салығы.
4. Жер қойнауын пайдаланушылардың арнаулы төлемдері мен салықтары.
5. Әлеуметтік салық

Қосылған құн салығы тауарларды (жұмыстарды, қызмет көрсетулерді) өндіру және олардың айналысы процесінде қосылған, оларды өткізу бойынша салық салынатын айналым құнының бір бөлігін бюджетке аударуды, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағындағы тауарлар импорты кезіндегі аударымды білдіреді. Қалбалынатын айналым бойынша бюджетке өленуге тиісті қосылған құн салығы сатылған тауарлар (жұмыстар, қызмет көрсетулер) үшін есептелген қосылған құн салығының сомасы мен алынған тауарлар (жұмыстар, қызмет көрсетулер)

үшін төленуге тиісті қосылған құн салығының сомасы арасындағы айырма ретінде айқындалады.

Салық салу объектілері

- 1) салық салынатын айналым;
- 2) салық салынатын импорт қосылған құн салығын салу объектілері болып табылады.

Төлеушілер:

қосылған құн салығы бойынша есепке тұрған мынадай тұлғалар:

жеке кәсіпкерлер;

мемлекеттік мекемелерді қоспағанда, заңды тұлғалар;

қызметін Қазақстан Республикасында тұрақты мекеме арқылы жүзеге асыратын резидент еместер;

заңды тұлғаның осы қосылған құн салығын дербес төлеушілер ретінде танылған құрылымдық бөлімшелері қосылған құн салығын төлеушілер болып табылады.

Тауарлар импорты кезінде қосылған құн салығын төлеушілер Қазақстан Республикасының кеден заңдарына сәйкес осы тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын тұлғалар болып табылады.

Қазақстан Республикасының аумағында өндірілген және Қазақстан Республикасының аумағына импортталатын тауарларға, сондай-ақ тізбесі заңи анықталған қызмет түрлеріне акциз салынады.

Төлеушілер:

1) Қазақстан Республикасының аумағында акцизделетін тауарлар шығаратын;

2) акцизделген тауарларды Қазақстан Республикасының кедендік аумағына импорттайтын;

3) Қазақстан Республикасының аумағында бензинді (авиациялық бензинді қоспағанда) және дизель отынын көтерме, бөлшек саудада өткізуді жүзеге асыратын;

4) егер Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес бұрын Қазақстан Республикасының аумағында аталған тауарлар бойынша акциз төленбесе, конкурстық массаны, тәркіленген, иесі жоқ акцизделетін тауарларды, сондай-ақ мұрагерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен және Қазақстан Республикасының аумағында мемлекет меншігіне өтеусіз берілген акцизделетін тауарларды өткізуді жүзеге асыратын;

5) Қазақстан Республикасының аумағында қызметтің акцизделетін түрлерін жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар акциз төлеушілер болып табылады.

резидент емес заңды тұлғалар және олардың құрылымдық бөлімшелері де акциз төлеушілер болып табылады.

Әлеуметтік салық төлеушілері:

1) бюджетпен есеп айырысуды біржоталон негізінде жүзеге асыратындарды қоспағанда, жеке кәсіпкерлер;

- 2) жеке нотариустар, адвокаттар;
 - 3) Қазақстан Республикасының резиденті - заңды тұлғалар;
 - 4) Қазақстан Республикасында қызметін тұрақты мекемелер, филиалдар мен өкілдіктер арқылы жүзеге асыратын резидент емес ер әлеуметтік салық төлеушілер болып табылады.
- Резидент заңы тұлғаның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері әлеуметтік салық төлеушілер ретінде қарастырылуы мүмкін.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.

14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.

17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконом—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Атапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.

41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№11 Тақырып. Көлік құралдары салығы. Жер салығы. Мүлік салығы. Салықтың өзге де түрлері.

Дәріс мақсаты:Көлік құралдары салығына талдау жасау. Жер салығына талдау жасау. Мүлік салығына талдау жасау.

Негізгі ұғымдар: Ауыл шаруашылығы, жер учаскелері, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, автокөліктер, жеке тұлғаның мүлкі.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Көлік құралдары салығы
2. Жер салығы.
3. Мүлік салығы
4. Салықтың өзге де түрлері

Көлік құралдары салығы. Көлік құралдарына салынатын салық: салық төлеушілері,

- салық салу объектісі,
- салық ставкалары,
- есептеу мен төлеу тәртібі,
- салық есептілігі,
- салық кезеңі.

Жер салығының төлеушілері:

- 1) жеке меншік құқығындағы;
- 2) тұрақты жер пайдалану құқығындағы;

Жер салығының түсінігі. Салық төлеушілері. Салық салу объектісі.

Мүлік салығы. Заңды тұлғалар мен жеке кәсіпкерлерге салынатын мүлік салығы: салық төлеушілері, салық салу объектісі, салық ставкалары, есептеу мен төлеу тәртібі, салық есептілігі, салық кезеңі.

Жеке тұлғалардың мүлік салығы: салық төлеушілері, салық салу объектісі, салық ставкалары, есептеу мен төлеу тәртібі, салық есептілігі, салық кезеңі.

3) бастақы өтеусіз уақытша жер пайдалану құқығындағы салық салу объектілері бар жеке және заңды тұлғалар жер салығын төлеушілер болып табылады.

Заңды тұлғаның шешімі бойынша оның құрылымдық бөлімшелері жер салығын төлеушілер ретінде қарастырылады.

Салық салу объектісі

Жер учаскесі (жер учаскесіне ортақ үлестік меншік кезінде - жер үлесі) салық салу объектісі болып табылады.

Мыналар салық салу объектісі болып табылмайды:

1) елді мекендердің ортақ пайдалануындағы жер учаскелері.

Аландар, көшелер, өткелдер, жолдар, жағалаулар, парктер, скверлер, бульварлар, сқоймалары, жағажайлар, зираттар және халықтың мұқтаждарын қанағаттандыруға арналған өзге де объектілер (су құбырлары, жылу құбырлары, электр беру желілері, тазарту құрылыстары, күл-қоқыс құбырлары, жылу трассалары және басқа да ортақ пайдаланылатын инженерлік жүйелер) алып жатқан және соларға арналған жерлер елді мекендердің ортақ пайдалануындағы жерлерге жатады.

2) ортақ пайдаланудағы мемлекеттік автомобиль жолдары желісі алып жатқан жер учаскелері.

Ортақ пайдаланудағы кесіп берілген белдеудегі мемлекеттік автомобиль жолдары желісі алып жатқан жерлерге жер алаптары, көлік жүріп өтетін тарамдар, жол салымдары, жасанды құрылыстар, жол бойындағы резервтер мен өзге де жол қызметін көрсету жөніндегі құрылыстар, жол қызметінің қызметтік және тұрғын үй-жайлары, қардан қорғау екіпелері мен жасыл желектер орналасқан жерлер жатады.

3) Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша консервацияланған объектілер орналасқан жер учаскелері.

4) инвестициялық жобаны іске асыру үшін иемденіп алынған және пайдаланылатын жер учаскелері.

5) жалға берілетін үйлерді күтіп-ұстау үшін сатып алынған жер учаскелері.

Көлік құралдары салығының төлеушілер

Егер заңда өзгеше көрсетілмесе, меншік құқығында салық салу объектілері бар жеке тұлғалар және меншік, шаруашылық жүргізу немесе оралымды басқару құқығында салық салу объектілері бар заңды тұлғалар, олардың құрылымдық бөлімшелері көлік құралдары салығын төлеушілер болып табылады.

Лизинг алушы қаржы лизингі шарты бойынша берілген (алынған) салық салу объектілері бойынша әлсіз құралдары салығын төлеуші болып табылады.

Мыналар:

- 1) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін көлік құралдарына қажеттілік нормативтері шегінде бірыңғай жер салығын төлеушілер;
 - 1-1) меншікті ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіруде пайдаланылатын мамандандырылған ауыл шаруашылығы техникасы бойынша бірыңғай жер салығын төлеушілерді қоса алғанда, ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілер. Аталған мамандандырылған ауыл шаруашылығы техникасының тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді;
- 2) мемлекеттік мекемелер;
- 3) салық салу объектісі болып табылатын бір автокөлік құралы бойынша - Ұлы Отан соғысына қатысушылар және соларға теңестірілетін адамдар;
- 4) салық салу объектісі болып табылатын бір автокөлік құралы бойынша - меншігінде мотоколяскалары мен автомобильдері бар мүгедектер;
- 5) салық салу объектісі болып табылатын бір автокөлік құралы бойынша - Кеңес Одағының Батырлары мен Социалистік Еңбек Ерлері, "Халық қаһарманы" атағын алған, үш дәрежелі Даңқ орденімен және "Отан" орденімен наградталған адамдар, "Ардақты ана" атағын алған, "Алтын алқа", "Күміс алқа" алқаларымен наградталған көп балалы аналар;
- 6) ауыл шаруашылық құралымынан шығу нәтижесінде пай ретінде алынған, пайдаланған мерзімі жеті жылдан асқан жүк автомобильдері бойынша жеке ұлғалар көлік құралдары салығын төлеушілер болып табылмайды.

Салық салу объектілері

Қазақстан Республикасында мемлекеттік тіркеуге жататын және (немесе) есепте ұрған көлік құралдары, тіркемелерді қоспағанда, салық салу объектілері болып табылады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы».
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы».

5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002

3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.

30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договоры. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№12 Тақырып . Арнаулы салық режимдерінің жалпы сипаттамасы мен түрлері.

Дәріс мақсаты: Арнаулы салық режиміне талдау жасау.

Негізгі ұғымдар: арнаулы салық режимі

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Арнаулы салық режимдерінің жалпы сипаттамасы.
2. Арнаулы салық режимдерінің түрлері
3. Эпизодтық сипаттағы кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру барысындағы арнаулы салық режимі.

Арнаулы салық режимі – салық төлеушілердің кейбір санаттары үшін белгіленген және салықтардың жекелеген түрлерін есептеу мен төлеудің, сондай-ақ ол бойынша салық есептілігін табыс етудің оңайлатылған (жеңілдетілген) тәртібін көздейтін, бюджетпен есеп айырысудың ерекше тәртібі.

Арнаулы салық режимі:

- 1) шағын бизнес субъектілері;
- 2) шаруа (фермерлік) қожалықтары;
- 3) заңды тұлғалар – ауылшаруашылық өнімдерін өндірушілер;
- 4) кәсіпкерлік қызметтің жекелеген түрлері үшін көзделеді.

Шағын бизнес субъектілері үшін арнайы салық тәртібі (режимі), төлем көзінен ұсталынатын жеке табыс салығын қоспағанда, корпоративті (жеке) табыс салығына, әлеуметтік салыққа қатысты белгіленеді. Өзге салықтарды, міндетті төлемдерді есептеу мен төлеу және ол бойынша есептілікті табыс ету жалпы белгіленген тәртіпте жүргізіледі. Шағын бизнес субъектілері үшін салықтарды есептеудің оңайлатылған тәртібі бір жолғы талон, патент, оңайлатылған декларациялар негізінде жүргізіледі. Аталған әдістердің әрбірі үшін оларды қолдану шарты: қызметтің эпизодтылығы, кәсіпкерлік қызметтің орыны мен сипаты, кіріс көлемі, жүзеге асырылатын қызмет түрлерінің саны, жалданбалы жұмыскерлерді пайдалану ескертіледі.

Шағын бизнес субъектілері үшін арнайы салық тәртібі (режимі) қызметтің кейбір үрле ріне; акцизді өнімдер өндіруге, қаржылық қызметтер көрсетуге, жерқойнауын пайдалануға, мұнай өнімдерін өткізуге, бірқатар лицензияланатын қызмет түрлеріне, филиалдарға, өкілдіктерге, заңды тұлғалардың еншілес және бағыныстағы кәсіпорындарына қолданылмайды.

Эпизодтық (бір айдан аз) сипаттағы кәсіпкерлік қызметті жүргізу кезінде салық есептеулері үшін арнайы салық тәртібін қолдану құқығын және бюджетпен есептесу фактісін растайтын бір жол талон – құжат пайдаланылады.

Патент бойынша салық есептеу кезінде (мәлімденген кіріске белгіленген мөлшерлемелер көлемінде) салық төлеу сондай-ақ үлестермен жүргізіледі. Осы негізде арнайы саясат тәртібі (режимі) жеке кәсіпкерлер үшін ресімделеді. Бұл ретте сәйкестік өлшемдері (критерийлері) болып мыналар саналады:

- 1) жалданбалы жұмыскерлердің еңбегін пайдаланбау;
- 2) жеке кәсіпкерлік формасында қызметті жүзеге асырушы;
- 3) белгілі бір көлемде жылдық айналымды шектеу.

Оңайлатылған декларация бойынша салықтарды есептеуді шағын бизнес субъектісі салық салу объектісіне (тоқсандық кіріске) заңмен белгіленген салық мөлшерлемелері (жеке кәсіпкерлер мен шағын бизнес субъектілері –

заңды тұлғалар үшін – сараланған түрде) қолдану жолымен дербес жүргізеді.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.

17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконом—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.

22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Атнапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договоры. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№13 Тақырып. Өзге де міндетті төлемдер мен алымдар. Мемлекеттік тіркегені үшін алым төлеудің ерекшеліктері. Мемлекеттік баж.

Дәріс мақсаты:Өзге де міндетті төлемдер мен алымдарға талдау жасау. .
Мемлекеттік баждарға талдау жасау.

Негізгі ұғымдар: Төлемдер, алымдар және баждар

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

- 1.Өзге де міндетті төлемдер мен алымдар.
2. Мемлекеттік тіркегені үшін алым төлеудің ерекшеліктері.
3. Мемлекеттік баж.

Алымдар дегеніміз мемлекеттік уәкілетті органдар тарапынан өтінуші - келуші белгілі бір тұлғаларға қатысты нақтылы көрсетілген тиісті қызметтер мен берілген құқықтар немесе арнайы рұқсаттар үшін сол заңды немесе жеке тұлғалардан алынатын мақсатты — бағдарлы, біршама — эквивалентті әрі міндетті ақшалай төлемдер.

Алым өзіне тән мынадай:

- 1) біржолғы төлем;
- 2) біршама-эквивалентті төлем;
- 3) міндетті төлем;
- 4) нақты тұлға үшін ерікті сипаттағы төлем;
- 5) ақшалай төлем;
- 6) өтемдік сипатта болатын төлем;
- 7) көрсетілген қызметтің құны есепке алына отырып жүзеге асырылатын төлем;
- 8) кейде мемлекеттің материалдық мүддесі басым болып кететін төлем сияқты белгілерімен ерекшеленеді.

Қазақстан Республикасында алымдардың мынадай түрлері:

- 1) заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркегені үшін;
- 2) жеке кәсіпкерлерді мемлекеттік тіркегені үшін;
- 3) жылжымайтын үлгікке және олармен жасалатын мәмілелерге құқықтарды мемлекеттік тіркегені үшін;
- 4) жылжымалы мүлік кепілін мемлекеттік тіркегені үшін;

Жер учаскелерін пайдалану үшін төлемақы: төлеушілері, төлем ақы ставкалары, есептеу мен төлеу тәртібі, салық кезеңі, салық есептілігі.

Жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы: төлеушілері, салық салу объектілері, төлемақы ставкалары, есептеу мен төлеу тәртібі, салық кезеңі, салық есептілігі.

Мемлекеттік баж. Кеден төлемдері.

Мемлекеттің жер учаскелерін өтемін төлеп (жалға) уақытша жер пайдалануға бергені үшін жер учаскелерін пайдалану төлемақысы алынады.

Жер учаскелерін өтемін төлеп уақытша жер пайдалануға беру тәртібі Қазақстан Республикасының заң актісімен белгіленеді.

Жер қатынастары жөніндегі уәкілетті органдар, ал арнайы экономикалық аймақтар аумағында жергілікті атқарушы органдар немесе арнайы экономикалық аймақтардың әкімшіліктері тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен кешіктірмей өзінің орналасқан жері бойынша салық органына уәкілетті мемлекеттік орган белгілеген нысан бойынша мәліметтер табыс етеді.

Төлеушілер

Жер учаскесін өтемін төлеп уақытша жер пайдалануға алған жеке және заңды тұлғалар төлемақы төлеушілер болып табылады.

Төлемақы ставкалары Қазақстан Республикасының жер заңдарына сәйкес белгіленеді.

Жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдаланғаны үшін төлемақы (бұдан әрі - төлемақы) жер үсті көздерінен суды ала отырып немесе оны алмай, арнаулы су пайдаланудың барлық түрлері үшін алынады.

Арнаулы су пайдалану сұорын пайдалану және қорғау саласындағы уәкілетті орган беретін рұқсат беру құжаты негізінде жүзеге асырылады.

Су пайдалануды арнаулы түрлері Қазақстан Республикасының су заңдарымен белгіленеді.

Су қорын пайдалану және қорғау саласындағы өңірлік уәкілетті органдар есепті тоқсаннан кейінгі екінші айдың 1 -інен кешіктірмей уәкілетті органның облыстар, Астана және Алматы қалалары бойынша аумақтық салық бөлімшелеріне уәкілетті орган белгілеген нысан бойынша мәліметтер береді.

Төлеушілер

Құрылыстарды, техникалық құралдарды немесе құрылғыларды қолдана отырып, жер үсті көздерінің су ресурстарын пайдалануды жүзеге асырушы жеке және заңды тұлғалар төлемақыны төлеушілер болып табылады.

Мемлекеттік баж - уәкілдік берілген мемлекеттік органдарды немесе лауазымды адамдардың заңдық мәні бар іс-қимылдар жасағаны үшін және (немесе) құжаттарды бергені үшін алынатын міндетті төлем.

Төлеушілер

Заңдық мәні бар іс-қимылдар жасау және (немесе) құжаттар беру жөнінде мемлекет уәкілдік берген органдарға немесе лауазымды адамдарға өтініш

жасайтын жеке және заңды тұлғалар мемлекеттік баж төлеушілер болып табылады.

Кеден ісін үзге асыру кезінде Қазақстан Республикасының кеден органдары Қазақстан Республикасының кеден заңдарын да белгіленген кеден төлемдерін алады.

Кеден төлемдері бойынша төлеушілер, есептеулердің, төлеудің, қайтарып берудің және кеден төлемдерін өндіріп алудың тәртібі, сондай-ақ жеңілдіктер Қазақстан Республикасының кеден заңдарымен анықталады.

Кеден төлемдерінің ставкаларын Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейді.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы»
Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім)
Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.

14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.

17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконом—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.

41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№14 Тақырып. Салық салу саласындағы мемлекеттік мәжбүрлеу және құқықтық жауапкершілік.

Дәріс мақсаты: Салық салу саласындағы мемлекеттік мәжбүрлеу және құқықтық жауапкершілікті жан-жақты талқылау.

Негізгі ұғымдар: мемлекеттік мәжбүрлеу, салық заңдарын бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік, салық заңдарын бұзғаны үшін қылмыстық жауапкершілік.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Салық салу аясындағы мемлекеттік мәжбүрлеудің түсінігі
2. Салық салу аясында қолданылатын мемлекеттік мәжбүрлеу шаралары
3. Салықтық міндеттемелерді мәжбүрлеп орындату

Салықтық заңдар ауқымындағы мемлекеттің салық салу аясы. Мемлекеттік мәжбүрлеу салық салу аясының мызғымас атрибуты ретінде. Басымды бағыттары: салықтық заңдардың қатаң сақталуын қамтамасыз ету, материалдық салықтық-құқықтық қатынастарды қорғау. Салықтар – халық билігінің субъектілерінің (мемлекеттік билік органдары, басқару органдары және жергілікті өзін-өзі басқару органдары) мүддесі үшін төленеді. Осы белгісімен, салық басқа мемлекеттік биліктің орталық немесе жергілікті органдарынан қас заңды тұлғаларға төленетін төлемдерден айырылады. Ондай төлемдер салықтық емес төлемдер (парафисналитет) болып саналады. С.М. Найманбаев сақты басқа міндетті төлемдерден ажырататын белгілер мыналар деп көрсетеді: Салық – тек мемлекеттік өктем түрде белгіленетін төлем; Салық – еріксіз түрдегі төлем; Салық – міндетті төлем; Салық – ақшалай төлем; Салық – меншік нысаны ауысатын төлем; Салық – заңды төлем; Салық – нақты заңды және жеке тұлғалардан алынатын төлем; Салық – тұрақты және жүйелі төлем;

Салық – тек мемлекеттік емес зады және жеке тұлғалардан алынатын төлем. Салық салу саласындағы қатынастарды құқықтық реттеу кез-келген мемлекеттің қызметінің маңызды бағыты болып табылған және табыла береді де, себебі, бұл қаржы құралдарының мемлекеттік қазынаға түсуімен байланысты.

Мемлекеттің материалдық мүддесі мен қоғам өмірінің айрықша экономикалық аясының тоғысатын жері, көбінесе объективті қаржылық - құқықтық құбылыс ретінде жарқын көрініс табатын салық салу саласы әрқашанда мемлекеттің салықтық құқығының реттеуші ықпалының ауқымы ретінде көрініс табады.

Демек, мемлекеттің салық қызметі аясында туындап, қалыптасатын және одан әрі дамитын салықтық - құқықтық қатынастардың мәні мемлекет еркімен, сондай-ақ мемлекет (қоғам) мүддесімен шартталған. Салықтық-құқықтық қатынастар қоғамның және мемлекеттің экономикалық-қаржылық мүдделерін іске асыру нысаны болып саналады.

М.В. Карасеваның дәл осындайықаша тұжырымынан салықтық - құқықтық қатынастар мемлекеттің салықтық юрисдикциясы шеңберінде туындайтын және мемлекет мүддесіне сай дамитын экономикалық мән - жайлы, императивтік салық - құқықтық нормаларға негізделген қоғамдық қатынастар болып табылады деген ұғымды анықтауға болады. Мемлекеттің салық салу жөніндегі құзыретінің іске асырылу бағытындағы салықтық құқықтық қатынастардың материалдық салық міндеттемелерінің толық және уақтылы орындалуына орай түбегейлі түрленуі мемлекеттің негізгі қаржылық бюджет жоспарының салықтық кірісі бөлігінде орындалғанын білдіреді деп тұжырымдаймыз. Осындай позициялардың негізінде, жөарыда аталғандарды қорыта отырып, салыққа келесідей анықтама беруге болады.

Салықтық құқық бұзушылық үшін заңи жауапкершілік мемлекеттік мәжбүрлеудің өзекті элементі ретінде. Салық салу аясындағы заңи жауапкершіліктің мемлекеттік мәжбүрлеу сипаты.

Салық заңдарын бұзғандығы үшін жауапкершіліктің түрлері.

Салық заңдарын бұзғаны үшін азаматтық – құқықтық жауапкершілік.

Салық заңдарын бұзғаны үшін әкімшілік – құқықтық жауапкершілік.

Салық заңдарын бұзғаны үшін қылмыстық – құқықтық жауапкершілік.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).

2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы»

Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733

Конституциялық заңы

3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы
19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы

21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.
24. Аттапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.

27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.

№15 Тақырып. Шет мемлекеттердің салық салу жүйесі. Халықаралық салықтық құқық.

Дәріс мақсаты: Шет мемлекеттердегі салық салу жүйесін қарастыру.

Негізгі ұғымдар: шет мемлекеттердегі салық салу, халықаралық салық.

Қарастырылатын негізгі сұрақтар мен қысқаша мазмұны:

1. Шет мемлекеттердегі салық салу жүйесі.

2. Халықаралық алықтық жүйе.

Еуропаның салықтық құқығы негізінен алғанда Еуропалық қоғамдастықтың, Еуропалық Одақтың және Еуропалық Кеңестің өз салық, жүйелерінің құрылуы мен жұмыс істеулеріне, осыған орай және тағы басқа да маңызды жәйттерге байланысты шығарылып, қабылданған ұлттық салықтық заңдар мен өзара интеграцияланған Еуропалық Одақ мүшелері - мемлекеттердің құрылтайлық шарттарында көзделген салық ережелері мен сақшық құқық принциптерінің, сондай -ақ өзге де халықаралық-құқықтық және ұлттық құқық актілерінің жиынтығынан тұрады. Еуропаның салықтық құқығының осындай мәнжайын Еуропалық құқық айқындайтынын білу қажет.

Еуропалық салықтық құқық Еуропадағы салықтар мен салық салу және кеден мәселелеріне байланысты туындайтын айрықша қатынастарды реттейтін интеграциялы және мүше мемлекеттерді салықтық құқықтарының жиынтығы болып табылады.

Еуропалық салықтық құқықтың құрамдас бөлігі интеграциялық салықтық құқықтың Еуропа қоғамдастығының құқық жүйесінде алатын орны осы қоғамдастықтың салық саясатымен айқындалады, сондай-ақ оның дерек көздерінің қатарына регламенттер, директивалар, шешімдер, құрылтайлық шарттар, Еуропалық қоғамдастық Сотының шешімдері және халықаралық салықтық шарттар жатады. Еуропалық салық салу жүйесінің негізгі принциптері ретінде демократиялылық принципін, құқықтық плюрализм принципін, адам құқығы мен бостандығының басымдылығы принципі, ЕО құқықтарының басымдылығы принципі, салық салу аясындағы қарым-қатынастардың икемділігі принципін атап өтуге болады[3,486].

Салықтық құқықтың жүйесі – мемлекеттің салықтық қызметі саласында туындайтын салықтық қатынастарды реттеуге ат салысатын салықтық – құқықтық нормалардың өзара қарым қатынаста бола отырып жүйеленуін және бірігуін, сондай-ақ қисынды түрде белгіленген тәртіппен орналасуын көрсететін салықтық құқықтың ішкі құрылысы[4,2486].

«Салықтар – бұл үкіметтік машинаның экономикалық негізі, және басқа еш нәрсе емес».

Германияның салық жүйесі.Германия екі деңгейге бөлінген мемлекеттік билігі бар федеративтік мемлекет болып табылады. Осы орай оның салық салу жүйесі федерацияның, федерация мүшелері – жерлердің және осы жерлердің құрамдас бөлігі болып есептелінетін қоғамдастықтардың мүдделерін (бюджеттерін) көздей отырып құрылғанын байқаймыз. Сонымен, Германияның салық жүйесі жалпы, федералдық салықтар мен жерлердің және қоғамдастықтардың салықтарынан тұрады. Жалпы салықтарға: еңбек ақыға салынатын табыс салығы; декларация бойынша

төленетін табыс салығы; корпорациялық салық; капиталдан алынатын табыстарға салынатын салық; қосылған құнға салынатын салық; импорт айналымынан алынатын салық жатады.

Федералдық салықтарға: мұнай өнімдерінен, темекіден, спирт және арак өнімдерінен алынатын акциздер; қтандыру салығы; жерлердің салықтарына: автомобиль иелерінен алынатын салық; мүлік салығы; сырадан алынатын акциз; шіркеулік салық; мұраға және сыйға тартуға салынатын салық; қоғамдастықтардың салықтарына: жер салығы; кәсіпқойлық салық жатады.

Германияның салық жүйесінің ұтымдылығынын жарқын көрінісі ретінде мына келесідей жәйтті атап өтуге болады: салықтық кірістері айтарлықтай мол Бавария, Вюртемберг, солтүстік Рейн - Вестфалия жерлері онша дами қоймаған Саксония, Шлезвиг - Гольштейн жерлерін өз қаржылық ресурстарының бір бөлігін әрдайым беріп отырады. Сонымен, Германиядағы салықтар мына: жеке тұлғаларға салынатын салық; корпорацияларға салынатын салық; қосылған құнға салынатын салық; мүлікке салынатын салық; жер салығы; жер учаскесін сатып алу кезінде төленетін салық; сақтандыру жарналары; мұраға және сыйға тартуға салынатын салық; автомобильдік салық; кофеге, қантқа, минералдық майларға, арак, шарап және темекі өнімдеріне салынатын акциздер; Германия аумағында мұнай және газ өндіруді дамыту үшін алынатын кедендік баждар мен алымдар әлеуметтік сақтандыру қорына алынатын жарналар сияқты негізгі түрлерге бөлінеді.

Салық салу туралы заңдар шығару, салықтарды алу және салықтық түсімдерді пайдалану процестері Германияның Конституциясымен реттелінеді. Федералдық билік органдарына кедендік баждар мен қаржылық монополияларға қатысты заңдарды шығаруға байланысты айрықша құқық берілген. Қалған салықтар мен алымдар бойынша бәсекелесу заңдары шығарылады. Осы заңдарды шығару барысында кәсіпқойлық және жер салықтарына мұқият назар аударылады. Салықтарды алу жөніндегі әкімшілік құзыреттер Бас кедендік басқармаларға және қаржылық басқармаларға бөлініп берілген.

Осы Бас кедендік басқармалар өз қызметтерін федералдық және Еуропалық қоғамдастық ауқымында жүзеге асыратын федералдық қаржылық органдар болып табылады.

Ал қаржылық басқармалар жергілікті деңгейдегі салықтар мен кейбір федерациялық салықтарды алуға ат салысады.

Ұлыбританияның салық жүйесі. Өткен жүзжылдықта қалыптасып, құрылған Ұлыбританияның салық жүйесі 1973 және 1987 жылдары реформалауға ұшыраған болатын. Осы салықтық реформаларды құрайтын негізгі шараларға: жеке табыс салығының төменгі ставкасын 27-ден 20 процентке дейін өмшдету; тұрғылықты халыққа салынатын табыс салығын 20, 24 және 40 процент ставкалар мөлшерінде алу; ерлі -

зайыптылардың табыстарына бөлек салық салуды енгізу және т.б. жатқызылған еді. Ұлыбританияның қазіргі кездегі салық жүйесіндегі салықтар (өз деңгейлеріне орай):

Орталық салықтар: тұрғылықты халықтан алынатын табыс салығы; корпорацияға салынатын табыс салығы; мұнайдан түсетін табысқа салынатын салық; мұраға салынатын салық; қосылған құнға салынатын салық; елтаңбалық, алым; баждар және акциздер.

Жергілікті салықтар жылжымайтын мүліктерге: зауыттар мен фабрикаларға, жер учаскелеріне, тұрғын үйлерге, дүкендерге және мекемелерге салынатын салықтардан тұрады.

Ұлыбританияның салықтық заңдарының негізі ретінде: 1970 жылғы халықтан және корпорациялардан алынатын табыс салығына қатысты заң актісін, 1979 жылғы қосылған құнға салынатын салыққа қатысты актіні және 1996 жылғы корпорациядан алынатын салыққа қатысты актіні атап көрсетуге болады. Британия парламентінің заң шығарушылық билігі және осыған орай салықтық құзыреті Англияға, Уэльске, Шотландияға және Солтүстік Ирландияға таралады. Ұлыбританияның Үкіметі мен Қазынашылығы салық жүйесін басқаруды жүзеге асырады.

Ал салық қызметін ұйымдастыруды жүзеге асыру міндеті үкімет департаменттері: Ішкі кірістер бажармасы мен баждар және акциздер басқармасына жүктелген. Бұл жерде айта кететін бір қызықты жәйт, елтаңбалық алым ең көне (ескі) салықтар қатарына жатады, себебі ол салық салу жүйесіне 1694 жылы енгізілген болатын.

Францияның салық жүйесі. Францияның салық жүйесіндегі салықтар табыс салықтары тұтынуға салынатын салықтар және капиталға салынатын салықтар болып аса ірі үш топқа бөлінеді. Сонымен қатар Франциядағы салық салу көбінесе тұтынуға салынатын салыққа бағытталған. Сондықтан Франциядағы фискалдық жүйедегі тікелей салық салудың деңгейі төмен, ал жанама салықтардың деңгейі аса жоғары болып табылады.

Францияның салық жүйесінің негізін құрайтын салықтар орталық және жергілікті салықтар болып бөлінеді. Негізгі орталық салықтарға мыналар: қосылған құнға салынатын салық; ақшалай капиталдардың табысына салынатын салық; жылжымайтын мүліктерден түскен пайдаларға салынатын салық; акционерлік компаниялардың пайдаларына салынатын салық; мұраға және сыйға тартуға салынатын салық; капиталдың өсімінен алынатын салық; елтаңбалық және тіркеу алымы; тіркеу салығы (алымы) жатады.

Жергілікті салықтар жүйесіне мына келесідей салықтар мен алымдар: тұрғын үйге салынатын салық; кәсіптік салық; жер салығы; құрылыс салынған учаскелерден алынатын жер салығы; құрал - жабдықтарға салынатын арнайы (косымша) салықтар; тұрмыстық қоқыстарды жою үшін алынатын салық; рудниктерге салынатын департаменттік және

коммуналдық салықтар; ауыл - шаруашылығы палатасын ұстауға алынатын баж; сауда - өнеркәсіп палатасын ұстауға алынатын баж; автокөлік құралдарынан алынатын баж; көгалдандыру үшін салынатын салық енгізілген.

Бүгінде Францияның салық жүйесі үш әкімшілік аумақтық бірліктер жүйесін қамтиды. Оларға регион, департамент және коммуна жүйесі жатады. Әрбір регион, департамент немесе коммуна өз ерекшеліктері мен мұқтаждықтарына сай қосымша салықтар енгізуге құқылы. Мәселен, Иль-де-Франс регионындақұрал - жабдықтарға салынатын арнаулы салық бұрыннан белгіленсе, әкімшілік аумақтық бірліктердің (ӘАБ) басшылары осы салықты Эссон, О-де-Сен, Сен-э-Марнь, Сен-Дени, Валь-де-Марн, Валь-де-Уаз және Эвелин департаменттерінде енгізе алады, сондай -ақ осы жәйттер Кальвадос, Ор, Сен-Ма-ритин, Басс - Сен, Мерт-э-Мозеле, Басс-Ран, О-Ранн аумақтарында әртүрлі негіздерге байланысты қарастырылуы мүмкін.

Франциядағы салық жүйесін басқаруды жүзеге асыратын бірден-бір орган Экономика және Қаржы министрлігі болып табылады.

Италияның салық жүйесі.Италияның салық жүйесінің айтарлықтай өзгеріске ұшырап, жаңадан қалыптасуы 1973 - 1974 жылдары өріні с тапқан еді және ол жанама салықтардан гөрі тікелей салықтардың, басымдылығымен ерекшеленген болатын.

Қазіргі кезде Италияның салық жүйесінің құрылымындағы салықтарға мыналар: жеке тұлғалардан алынатын табыс салығы; заңды тұлғалардан алынатын табыс салығы; жергілікті табыс салығы; мұраға және сыйға тартуға салынатын салық; қосылған құнға салынатын салық; арнаулы акциздер; іскерлік операциялардан алынатын салық (елтаңбалық салық; тіркеу салығы; концессиялық, салық); жерді иеленгені үшін алынатын салық; жылжымайтын мүлік құнының ұлғаюына салынатын салық; жарнамаға салынатын салық; көлік құралдарына салынатын салық; қоғамдық алаңдарды пайдаланғаны үшін салынатын салық; жергілікті лицензиялық алымдар; мектептік салықтық алым және т.б. жатады

Корпорациялық табыс салығының ставкасы бірыңғай 36 процент, ал жергілікті табыс салығының ставкасы 16,2 процент мөлшерінде белгіленген. Италиядағы салық салу жүйесі салық кодексіне негізделген. Ал салық қызметін жүзеге асырушы бірден бір орган Қаржы министрлігі және оның аумақтық бөлімдері мен басқармалары болып табылады.

Италияда, мысала Солтүстік пен Оңтүстік даму деңгейін теңестіру мақсатында көп уақыттан бері Оңтүстік Италияның әлеуметтік – экономикалық өсуіне бағытталған арнайы салық саясаты жүргізіліп келе жатыр.

Испанияның салық жүйесі.Испанияның салық жүйесін жалпы ұлттық салықтар мен жергілікті салықтар құрайды. Испанияның өзі 56 провинциядан тұратын 17 автономдық аумақтарға бөлінеді. Олардың,

ішінде салық салу жөнінде айрықша мәртебелері бар Баскілер елін, Наварраны және Канар аралдарын атап өтуге болады. Испания аумағында алынатын салықтарды белгілейтін органға Испания Парламенті - Кортестер жатады. Салық жүйесін басқаруды Испанияның Экономика және Қаржы министрлігі жүзеге асырады. Ал салықтарды жинау ісі Мадридтегі бас салық контора, региональдық салық басқармаларына, сондай-ақ тікелей жанама салықтарды басқаратын жекелеген салық қызметі Департаменттеріне жүктелген.

Жалпы ұлттық негізгі салықтарға: компанияның пайдасына салынатын салық; азаматтардан алынатын табыс салығы; қосылған құнға салынатын салық; мұраға және сыйға тартуға салынатын салық; әлеуметтік сақтандыру жүйесі бойынша алынатын салықтар; ауқаттылыққа салынатын салық жатады. Жылжымайтын мүлікке салынатын салық; жылжымайтын мүліктерді қалаларда сатқаны үшін алынатын салық; коммерциялық қызметпен айналысқаны үшін салынатын салықтар жергілікті салықтар болып табылады.

Осы салық жүйесінде алынатын жеке тұлғалардың табысына салынатын салық ставкасының төменгі шкаласы 16 процент, жоғарғы шкаласы 56 процент, корпорациялардың табысына салынатын салық мөлшері 35 процент, қосылған құнға салынатын салық ставкасы 16,7 және 4 процент, ойын бизнесіне салынатын салық ставкасы 20 мен 55 процент аралығында, мұраға немесе сыйға тартуға берілетін мүлікке салынатын салық ставкасы 7, 65-тен 34 процент мөлшерінде белгіленген. Ресей Федерациясының салық жүйесі.

Ресей Федерациясының салық жүйесінің құрамы және оның құрылымын құрайтын салықтар мен басқа да салықтық нысандағы төлемдердің түрлері тікелей және жанама салықтар, сонда й-ақ заңды тұлғалардан, жеке тұлғалардан, заңды және жеке тұлғалардан алынатын салықтар болып бөлінеді. Жанама салықтарға мұнай, газ, көмір, бензин және т.б. өндеу және кен байыту өнімдері түріндегі өндірістік тауарлар мен спирт, арак және басқа алкоголь өнімдері, темекі өнімдері, сыра сияқты кен сұранысқа ие тауарлардан қосылған құнға салынатын салық, саудаға салынатын салық, акциздер, кедендік төлемдер — кедендік тарифтер жатады.

Банктердің, сақтандыру ұйымдарының, басқа да шаруашылық субъектілерінің пайдаларына салынатын салық, дивидендтік сомалардан, яғни капиталдан алынатын салық, мүлікке салынатын салық, ресурстық және экологиялық салықтар, жануарлар әлемінің объектілерін пайдаланушыларға салынатын салық, заңды тұлғалардан алынатын тікелей салықтар болып табылады.

Жеке тұлғалардан алынатын табыс салығы, жеке тұлғалардан мүлікке салынатын салық, мұралардан және сыйға тартудан алынатын салық, баждар, лицензиялық және тіркеу үшін алымдар жеке тұлғалар төлейтін тікелей салықтар болып саналады. Ал заңды және жеке тұлғалардан

алынатын салықтар ретінде курорттық салықты, жарнамаға салынатын салықты, аумақтарды дамытуға салынатын салықты, жер, су, экологиялық және орман салықтарын, шетел валютасын, бағалы қағаздарды, алтын құймаларын сатып алуға салынатын салықты атап өтуге болады.

Енді, осы Ресейді салық жүйесіне берген қысқаша сипаттаманы нақтыландыру мақсатында, оның негізін құрайтын элементті салықтар жүйесін қарастырып өтеміз.

Ресей салықтары жүйесі федералдық салықтар мен алымдар, регионалдық (аймақтық) салықтар мен алымдар және жергілікті салықтар мен алымдар сияқты үш деңгейден тұрады.

Халықаралық салық салудың ерекшеліктері Қазақстан Республикасының кодексі «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) 7-ші бөлімінде айтылған.

Халықаралық шартты қолдану жағдайы Қазақстан Республикасы тараптардың бірі болып табылатын, қосарланған салық салуды болғызбау және табысқа немесе мүлікке (капиталға) салық салудан жалтарудың жолын кесу туралы халықаралық шарттың ережелері осында й шарт жасасқан мемлекеттердің біреуінің немесе екеуінің де резиденті болып табылатын тұлғаларға қолданылады.

Егер халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті осы халықаралық шарттың ережелерін халықаралық шарт жасасқан мемлекеттің резиденті болып табылмайтын басқа тұлғаның мүддесінде пайдаланса, ондай резидентке жарыда көрсетілген халықаралық шарттың ережесі қолданылмайды.

Табыстардың мынадай түрлері резидент еместің Қазақстан Республикасындағы көздерден алынатын табыстары болып танылады:

1) Қазақстан Республикасының аумағында тауарларды өткізуден түскен табыстар, сондай-ақ сыртқы сауда қызметін жүзеге асыру шеңберінде Қазақстан Республикасындағы, одан тысқары жерлердегі тауарларды өткізуден түскен табыстар;

2) Қазақстан Республикасының аумағында жұмыстарды орындаудан, қызметтер көрсетуден түскен табыстар;

3) салық салудағы жеңілдігі бар мемлекетте тіркелген тұлғаның жұмыстарды орындаудың, қызметтер көрсетудің, тауарлар өткізудің нақты орындалған (көрсетілген, өткізілген) жеріне қарамастан, оларды орындаудан, көрсетуден, өткізуден түсетін табыстары,

Әртүрлі мемлекеттерде орналасқан, біреуі Қазақстан Республикасы болып табылатын пункттер арасында жүзеге асырылатын теңіз, өзен немесе әуе кемесімен, автөлік құралымен немесе темір жол көлігімен жолаушыларды, багажды, тауарларды, оның ішінде почтаны кез келген тасымалдаулар осы бөлімнің мақсатында халықаралық тасымалдар болып танылады.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды).
2. «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 26 желтоқсандағы N 2733 Конституциялық заңы.
3. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 16-қазандағы «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы Конституциялық заңы.
4. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 18-желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы Конституциялық заңы.
5. Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1994 жылғы 27 желтоқсан.
6. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі (ерекше бөлім) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 1 шілдедегі N 409 Кодексі.
7. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 10 желтоқсандағы N 99-IV Кодексі
8. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30-наурыздағы «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Заңы.
9. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31-тамыздағы «Қазақстан Республикасындағы банктер және банктік қызмет туралы Заңы.
10. Қазақстанның Даму Банкі туралы 2001 ж. 25 сәуірдегі № 178-II Қазақстан Республикасының Заңы.
11. Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 4 шілдедегі N 474 Заңы
12. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13-маусымдағы “Валюталық реттеу және бақылау туралы” Заңы.
13. Қазақстан Республикасының 2013 жылға 3 желтоқсандағы «2014-2016 жылдарға арналған бюджет туралы» заңы.
14. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы “Сақтандыру қызметі туралы” Заңы.
15. Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23-қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі туралы Заңы.
16. Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5-шілдедегі «Қаржы лизингі туралы Заңы.
17. Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 14-шілдедегі «Нотариат туралы Заңы.
18. Қазақстан Республикасының 16.01.2001 жылғы Коммерциялық емес ұйымдар туралы Заңы

19. Қазақстан Республикасының Аудиторлық қызмет туралы 20.11.1998 жылғы Заңы
20. Қазақстан Республикасының ұлттық валютасын қолданудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 7 ақпандағы N 549 Жарлығы
21. Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы. 2001 жылғы 29 қаңтар N 543

Негізгі әдебиеттер:

1. Крохина Ю.А. Налоговое право. Учебник.- 3-е издание. М.: 2011
2. Худяков А.И., Бродский М.М. Теория налогообложения. А.: 2002
3. Бабич А.М., Павлова Л.Н. Финансы, Москва, ИД ФБК-ПРЕСС, 2000
4. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 1996.
5. Найманбаев С.М. Салықтық құқық. Алматы, 2000.
6. Гуреев В. И. Российское налоговое право. М., 1997.
7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение. М., ЮНИТИ, Будапешт, COLPI, 1997.
8. Евстигнеев Е.Н. Основы налогообложения и налогового права. М., 1999.
9. Карасева М.В. Финансовое правоотношение. Воронеж, 1997.
10. Козырин А.Н. Налоговое право зарубежных стран: вопросы теории и практики. М., 1993.
11. Кучерявенко Н.П. Налоговое право. Харьков, 1997.
12. Лукашук И.И. Нормы международного права в правовой системе России. М., 1997.
13. Мещерякова Ф.В. Налоговые системы развитых стран мира. М., 1995.
14. Налоговое право. (под редакцией С.Г. Пепеляева). М., 2000.
15. Основы налогового права (под ред. Пепеляева). М., 1995.
16. Пепеляев С.Г. Законы о налогах: элементы структуры. М., 1995.
17. Петти В., Смит А., Рикардо Д., Антология экономической классики. М., Эконов—ключ, 1993.
18. Порохов Е.В. Теория налоговых обязательств. Алматы, 2001.
19. Фомина О.А. Источники налогового права зарубежных стран. М., 1996.
20. Худяков А.И. Налоговое право РК. Алматы, Жеті Жарғы, 1998.
21. Худяков А.И. Налоговые правонарушения. Алматы, Баспа, 1997.
22. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Салықтық заңдарды бұзғаны үшін әкімшілік жауапкершілік. Алматы, 1999.
23. Мухитдинов Н.Б., Найманбаев С.М. Мемлекеттің салықтық қызметінің құқықтық негіздері. Алматы, 1998.

24. Атапханов К. А. Фискальная система государства: роль и вопросы совершенствования. Алматы, 1999.
25. Манько А.В. Казна красна деньгами: финансовая летопись России. М., ТЕРРА, 1999.
26. Бутаков Д.Д. Основы мирового Налогового кодекса. //Финансы, 1996, №8.
27. Гаджиев Г.А., Пепеляев С.Г. Предприниматель – налогоплательщик – государство. М., 1998.
28. Досболов А.Д. Методические рекомендации по повышению эффективности борьбы органов налоговой полиции с административными правонарушениями. Алматы, 1999.
29. Егорова Е.Н. Исследование налоговых систем Западной Европы, Польши и России. М., 1994.
30. Миляков Н.В. Налоги и налогообложение. М., 2001.
31. Мухамеджанов Э.Б., Межибовская И.В., Садвокасова И.К. Казахстан – налоговые договора. Алматы, 1998.
32. Пушкарев В.М. История финансовой мысли и политики налогов. М., 1996.
33. Сологуб Н.М. Налоговые преступления: методика и тактика расследования. М., 1998.
34. Таранов А.А. Административная ответственность в РК. Алматы, 1997.
35. Таранов А.А. Административное право. (часть особенная) Алматы, 1998.
36. Тункин Г.И. Теория международного права. М., 1994.
37. Хаменушко И.В. Правовая природа ответственности за нарушение норм финансового законодательства. Воронеж, 1998.
38. У истоков финансового права. (золотые страницы финансового права России). Под редакцией А.Н. Козырина. М., Статут, 1998, с.107-269.
39. Черник Д.Г. Налоги. М., ФиС., 1999, с.5-31, 32-43, 44-52.
40. Черник Д.Г., Починок А.П., Морозов В.П. Основы налоговой системы. М., 1998.
41. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. М., 2001.